

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHAN VĂN ĐỨC

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC
MÔN VẬT LÝ Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC
PHỔ THÔNG TỈNH THÁI BÌNH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHAN VĂN ĐỨC

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC
MÔN VẬT LÝ Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC
PHỔ THÔNG TỈNH THÁI BÌNH**

Chuyên ngành: QUẢN LÝ GIÁO DỤC

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. NGUYỄN THỊ TÍNH

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan: Luận văn này là công trình nghiên cứu của cá nhân tôi. Các số liệu, kết quả nghiên cứu được trình bày trong luận văn này là trung thực và chưa từng được công bố trong các luận văn khác.

Tác giả luận văn xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về nghiên cứu của bản thân.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2014

Tác giả

Phan Văn Đức

LỜI CẢM ƠN

Trước tiên, xin cảm ơn sâu sắc đến các thầy cô giáo trong Ban Giám hiệu khoa Tâm lý giáo dục, phòng Quản lý Khoa học Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu luận văn.

Xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến **PGS.TS Nguyễn Thị Tính** người đã tận tình hướng dẫn tôi hoàn thành luận văn.

Tác giả luận văn chân thành cảm ơn các thầy cô giáo, các bậc cha mẹ học sinh ở các trường THPT tỉnh Thái Bình, cùng các bạn đồng nghiệp đã nhiệt tình giúp đỡ trong quá trình làm luận văn.

Mặc dù đã có rất nhiều cố gắng, song luận văn chắc chắn sẽ không thể tránh khỏi những hạn chế. Vì vậy, tác giả luận văn mong muốn nhận được sự chỉ bảo, đóng góp ý kiến quý báu của các thầy giáo, cô giáo và các bạn đồng nghiệp để luận văn được hoàn thiện hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2014

Tác giả

Phan Văn Đức

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	v
MỞ ĐẦU.....	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	2
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Phạm vi nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	3
8. Cấu trúc luận văn.....	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY	
HỌC MÔN VẬT LÝ Ở TRƯỜNG THPT	5
1.1. Vài nét về lịch sử nghiên cứu vấn đề quản lý hoạt động dạy học.....	5
1.2. Một số khái niệm cơ bản liên quan đến vấn đề nghiên cứu.	7
1.2.1. Hoạt động dạy học.....	7
1.2.2. Quản lý hoạt động dạy học.....	8
1.2.3. Quản lý hoạt động dạy học môn Vật lý ở trường THPT.....	9
1.3. Những vấn đề cơ bản về quản lý hoạt động dạy học môn Vật lý ở trường THPT.....	10
1.3.1. Mục tiêu, nội dung, chương trình dạy học môn Vật lý ở trường THPT.....	10
1.3.2. Nội dung quản lý hoạt động dạy học môn Vật lý ở trường THPT.....	18
1.4. Vai trò của Hiệu trưởng trong quản lý hoạt động dạy học môn Vật lý.....	28

Chương 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN VẬT LÝ Ở CÁC TRƯỜNG THPT TỈNH THÁI BÌNH.....	31
2.1. Tổ chức khảo sát thực trạng	31
2.1.1. Khái quát về khách thể khảo sát	31
2.1.2. Mục tiêu khảo sát.....	34
2.1.3. Nội dung khảo sát.....	34
2.1.4. Đối tượng khảo sát.....	34
2.1.5. Phương pháp khảo sát.....	35
2.2. Thực trạng dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình	35
2.2.1. Thực trạng thực hiện nội dung chương trình, phương pháp dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình.....	35
2.2.2. Thực trạng kết quả dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình.....	38
2.3. Thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình.....	39
2.3.1. Thực trạng công tác lập kế hoạch quản lý hoạt động dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình	39
2.3.2. Thực trạng tổ chức thực hiện kế hoạch dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình.....	42
2.3.3. Thực trạng chỉ đạo hoạt động dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình.....	44
2.3.4. Thực trạng công tác kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình	57
2.4. Đánh giá chung về thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình.....	58
2.4.1. Đánh giá chung về thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình.....	58
2.4.2. Nguyên nhân của thực trạng.....	59
Chương 3. BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN VẬT LÝ Ở CÁC TRƯỜNG THPT TỈNH THÁI BÌNH.....	61
3.1. Những nguyên tắc chỉ đạo đề xuất biện pháp	61
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục đích	61
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính liên tục và hệ thống, tính kế thừa trong quá trình quản lý.....	62

3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính đặc thù bộ môn	62
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính dân chủ	62
3.1.5. Nguyên tắc đảm bảo tính pháp chế	63
3.1.6. Nguyên tắc phù hợp với quy luật khách quan của dạy học môn Vật lý	63
3.2. Biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình.....	64
3.2.1. Phát triển nghề nghiệp liên tục cho giáo viên dạy học môn Vật lý ở trường THPT	64
3.2.2. Hình thành, phát triển giáo viên cốt cán Vật lý, tạo môi trường chia sẻ giữa giáo viên cốt cán với giáo viên cùng bộ môn.....	67
3.2.3. Chỉ đạo tổ chuyên môn và giáo viên phát triển chương trình dạy học môn Vật lý ở trường THPT theo hướng tiếp cận năng lực của học sinh	70
3.2.4. Chỉ đạo giáo viên Vật lý đổi mới phương pháp dạy học theo hướng tăng cường thực hành, thí nghiệm phát triển năng lực tự học của học sinh	73
3.2.5. Chỉ đạo giáo viên thực hiện phân hóa trong dạy học môn Vật lý và chuẩn bị năng lực cho học sinh vào đại học, cao đẳng theo định hướng nghề nghiệp	76
3.2.6. Chỉ đạo đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình theo tiếp cận năng lực.....	77
3.2.7. Chỉ đạo tổ chuyên môn hướng dẫn giáo viên tổ chức hoạt động ngoại khóa môn Vật lý để rèn kĩ năng thực hành và trải nghiệm cho học sinh.....	79
3.2.8. Tăng cường cơ sở vật chất phục vụ hoạt động thực hành, thực tế, hoạt động ngoại khóa bộ môn Vật lý.....	80
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp	83
3.4. Khảo nghiệm tính khả thi và tính hiệu quả của các biện pháp đề xuất	84
3.4.1. Đánh giá về mức độ cần thiết của các biện pháp đề xuất.....	84
3.4.2. Đánh giá về mức độ khả thi của các biện pháp đề xuất	85
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	87
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	90

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CTH	:	Chưa thực hiện
CTX	:	Chưa thường xuyên
DH	:	Dạy học
GD	:	Giáo dục
GD - ĐT	:	Giáo dục và đào tạo
GV	:	Giáo viên
HS	:	Học sinh
PP DH	:	Phương pháp dạy học
QLGD	:	Quản lý giáo dục
THCS	:	Trung học cơ sở
THPT	:	Trung học phổ thông
TX	:	Thường xuyên
XH	:	Xã hội

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1:	Thực trạng thực hiện nội dung, chương trình dạy học môn Vật lý của giáo viên ở các trường THPT tỉnh Thái Bình	36
Bảng 2.2:	Thực trạng kết quả học tập môn Vật lý của học sinh THPT tỉnh Thái Bình	38
Bảng 2.3:	Thống kê học sinh giỏi môn Vật lý của học sinh THPT tỉnh Thái Bình trong năm năm gần đây.....	38
Bảng 2.4:	Thực trạng học sinh đỗ đại học và cao đẳng trong 5 năm gần đây.....	39
Bảng 2.5:	Thực trạng các biện pháp lập kế hoạch quản lý hoạt động dạy học môn Vật lý	40
Bảng 2.6:	Thực trạng đánh giá về công tác lập kế hoạch của tổ chuyên môn Vật lý.....	42
Bảng 2.7:	Thực trạng công tác tổ chức thực hiện kế hoạch dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình.....	43
Bảng 2.8:	Thực trạng chỉ đạo thực hiện nội dung chương trình dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình.....	45
Bảng 2.9:	Thực trạng chỉ đạo thực hiện kế hoạch dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình.....	47
Bảng 2.10:	Thực trạng bồi dưỡng chuyên đề giáo viên dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình.....	49
Bảng 2.11:	Thực trạng dự giờ giáo viên dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình	50
Bảng 2.12:	Thực trạng chỉ đạo đổi mới PPDH môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình	51
Bảng 2.13:	Thực trạng chỉ đạo thực hiện nề nếp dạy học Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình	53

Bảng 2.14:	Thực trạng các biện pháp chỉ đạo tăng cường cơ sở vật chất phục vụ dạy học môn Vật Lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình	55
Bảng 2.15:	Thực trạng chỉ đạo kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Vật lý của học sinh ở các trường THPT tỉnh Thái Bình.....	56
Bảng 3.1:	Đánh giá về mức độ cần thiết của các biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình	84
Bảng 3.2:	Đánh giá về mức độ khả thi của các biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Vật lý ở các trường THPT tỉnh Thái Bình	85